

Виолета Пенушлиева

МНОГОТОЧИЕ...

Стихове, хайку, танка, проза

София, 2022

© Издателство „Изток-Запад“, 2022

Всички права на български език запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или предавана под каквато и да е форма и по какъвто и да било начин без изричното съгласие на издателство „Изток-Запад“.

© Виолета Пенушлиева, автор, 2022

ISBN 978-619-01-1062-0

ВИОЛЕТА ПЕНУШЛИЕВА

МНОГОТОЧИЕ...

СТИХОВЕ, ХАЙКУ, ТАНКА, ПРОЗА

Като посвещение ще напиша:

На вас, защото имам какво да ви кажа...

На вас... на близките ми...

На всички вас, които ме обичахте... ТАКАВА!

Тази книга на Виолета Пенушлиева „Многогочие“ е оригинална и въздействаща не само с неповторимото си и енигматично заглавие, а преди всичко с богатите хугожествени внушения и жанровото многообразие. След многогочието следва мълчание, пауза, но многогочието е както антракта в театъра – той е говорещо човешко време, течащо мислене, което поражда разнородни човешки асоциации; той е неизречени монолози и неосъществени диалози; мълчанието е непрекъснато протичащ човешки процес. В този аспект след многогочието идват мисли, чувства и прозрения извън времето и пространството. То е колкото недоизказаност, толкова и мисловна възбуда за казване словесен израз.

В книгата доминира поезията – Пенушлиева обективира духовния си свят в бял стих; за нея той е свобода, освободен от каноните на мерената реч, но тя го насища с обемна смисленост и мелодична тоналност. Тук има разнолики човешки състояния, в материалния свят около себе си вижда настроения и духовни пластове. Като интимност долавя душевността си сили да обсеби любимия човек, но същевременно интуитивно усеща, че това е невъзможно; че над нейните чувства тегне неизвестност, непознаваемост за бъдещето. Тя изявява в тези стихове, че може да бъде себе си и извън себе си и в това противопоставяне двата полюса се привличат и отблъскват, преобразяват се, преливат помежду си и все пак побеждава неутолимата жажда за живот; болката е преодоляна, пречистила и обновила духа. Много екзисти-

циални проблеми са интерпретирани новаторски с дух на съвременност, раждат духовен полет и съзидателно начало.

Стиховете, танка и хайку са с богата орнаментика и са лаконични живописни пейзажи, но говорещи пейзажи с афористична мъдрост.

Разказите и са осмислено, лирическо повествование с притчов характер, с много мъдрост и с философско нравствено отношение към човешката реалност.

Думата при Виолета Пенушлиева е автентичен образ и има конкретна осезаемост. Поетесата има цветно метафорично – алегорично мислене и показва по художествен път, че завладява чрез словото човешкото пространство. Тя е словообремена да гоставя естетическа радост, духовно познание и как да осмисляме човешката си същност чрез многоточието в битието си.

акад. Марин Кадиев
*Председател на
Съюза на независимите
български писатели*

МОИТЕ ДУМИ ЗА КНИГАТА

Отвън на вратата ми – затъкнато цвете...

Обичам многоточията...

Три точки само!

Защото са недоизказаност!

И продължение... и мястото за още мисъл.

И още мъничко мълчание.

Пиша многоточие, когато една точка не стига да изкаже скрита дума или послемисли.

След многоточието, изреченото гиша... остава и пространство празно. Пиша многоточие, когато в неговото време трябва да се случи нещо неочаквано, непрегсказуемо... Колебание даже и още... Или точките са преход? Да бъдат може и заблуда. И повик за асоциация... И защо пък не... Асоциативното мислене с препратки към някъде си е творческата дагеност. Ще ми се да обясня нагледно с пример как може и друго да се прочете като многоточие. Да илюстрирам как всичко може да е, да наподобява, да бъде вместо трите точки... Може да се каже – какво пък трябва да се обяснява? Многоточието е просто многоточие и всичко това са заигравки. Не е така, не искам да се приемат като самоцелни, маниерни, прекалени и неточни точки. Затуй сега това е моят точен пример.

ЕТО ЧАШАТА С ВОДА... С ВОДАТА ПЪЛНА...

(Сега, с това многоточие се пренасям във времето на обяснение).

Когато по стената на стъклената чаша над водата са се наредили мехурчета. Изглеждат... Като точка до точка, до точка – многоточие същинско. Тогава сякаш

от чашата се казва – ВОДАТА ПОМНИ И МЪЛЧИ! Ето едно многоточие!

Затова и заглавието на новата ми книга „МНОГОТОЧИЕ“?

Може би така трябваше да започна. Без горното обяснение, но все си мислех, че го гължа. Книгата ми настояваше за това заглавие! Аз просто нямах избор, защото то само дойде. Корица с черни мравки – керван по залез. Точка до точка, до точка... Ще трябва значи още да се оправдавам за моята привързаност към тази пунктуация, „моята поетична пунктуация“. Многоточието – то е още някаква безкрайност при мисъл недовършена. А как обичам гумите да премълчават и загатват! Така емоциите ми оцветяват се в оттенъка на звуци, страст и мъка в носталгично време. Време, което идва или вече се е свършило в такава някаква дълбочина и многопластност. В разказност бавна и на пресекулки... Три точки – като моята въздишка. Ако поставя точки не се напращам, загатвам – почивам си. Многоточието – като мисъл, въображение, което само запълва на изречението края и на изказа. Когато изречението трябва да спре дотук. Дошло е значи непродължителното време. Нали и след живота следва многоточие... Многоточието – търся го... То не е част от моята екстравагантност. В църквата на буквите и във йерархията им, спазвам правилата на подреждане – пиша по канон.

Стихът ми си поема въздух с многоточие.

И влизам в стих... ей такъв, произволен, за да оправдая своите три точки навсякъде, където трябва, а понякога случайно хрумнали ми и измислени.

„Драски червило по ризата...

Печат на изневяра...

*Гледаме се над пламъка
на запалката.*

Мълчим...“

Попълвам многоточието с гуми. Може да са други или каквото емоцията гиктува във момента.

*Драски червило по ризата издават –
печат на изневяра неочаквана.*

*Гледаме се над пламъка
на запалката.*

Мълчим ревността си.

Ето така изглеждат двата стиха – със и без многоточие. В случая, многоточието ме спасява от буквалност, ненужно обяснение, уточняване, бърливост... Защото и без това всичко е ясно. А и стихът е по-загадъчен, когато носи многоточие. Този „поетически“ правопис е особено важен в стиховете ми. Изразява ме. Макар понякога да е съзнателното отклонение от установеното. Внимавам! Не всичко е позволено... забранено... А трябва ли? Поне така усещам стиховете. Повече не мога да се защита. И бързам да добавя – това не е маниерност. Потребност е.

Книгата ми „МНОГОТОЧИЕ“ е алманах или сборник, който включва:

Стихове, Хайку, Танка, Проза.

СТИХОВЕТЕ – най-много в книгата. Така се случи. Но не мога да обрека ни едно на отхвърленост. Стиховете познават многоточията ми. Те са им нужни за стихотворната плът. Пиша бели стихове, където емоциите не мога да „заморя“ в правила. Стихът ми – емоция облечена с гуми. Събличам с мисли. Сигурно за това като автор си мисля понякога, че мога да се настаня във волния стих и да правя каквото си искам в него. Разбира се, че с това е превишено поетичното право. Винаги си мисля, че всеки, който ражда стиха трябва да знае, че стихът е НЕБЕ! Но не трябва да се изсипят в него звездите, ей така... Защото как ще се открие после в съзвездието

Звездата на стиха.? Волния стих е свободен... Едно стихосложение, свободна форма, където даже се нарушава метрическата

монолитност. Обичам още своето астрофично стихотворение, което няма строфи, няма подрегеност... Но в своя педантичен рег отново искам да се подчинявам на канона. Въображение без хаос. Въображението е вечното ми неспокойствие.

ХАЙКУ е толкова чисто като стихотворна форма, че трите реда са техните три точки. Многообразието при тях е въображаемо и всеки, който чете трябва да допълни Мига случил се. Трите точки биха само препънали отворената – затворена врата, както са определя Хайку. Отново не подредих хайку по сезони, защото вече и почти винаги съм в Петия сезон – сезона на Душата. Не ги написах и условно по теми и природни хрумки, защото са мои Мигове дошли спонтанно.

Не магнах и тристишията от текста на книгата. Те се подвизават при хайку със съща характеристика на нестеливост. Не трябва да се мъчи тристишието да стане хайку. Толкова личи на тристишие, когато лъже, че е друго. Не го допускам.

ТАНКА е песен и аз усетих, че в песента многообразието е поемане на въздух.

Трудно нея и затова толкова петистишия Танка ми помагат случайно със рима.

ПРОЗАТА е разказ и разказът си има други правила. В моя разказ Многообразието се чувства уютно. Моята проза е ПОЕТИЧНА ПРОЗА, стихотворна проза, където се явявам като стихотворен разказвач. Разказното слово е диалогично – състои се от много гласове, които даже са разноречеве. В моята проза не е така. Разказът е слово на сюжетността. Докато при мен действието води почти

лирическият герой. И поради това не ги определям като разкази. Те са моята камерна сцена със ситуационна измислица. Те са ситуация и малък епизод. Те са Състояние.

(Трябва да спра, защото стана като описание в листовка...

С предписание.)

Мога само да добавя или иначе казано за последно да се позова на многоточие:

Щъка Човекът...

Щурат се мравките...

в еднакъв мравуняк.

Тази пестеливост, която и тук се дава с трите точки прави стиха по-загадъчен.

Затова в тази книга ми се ще да бъда приета като МНОГОТОЧИЕ...

*Мравките...
в края на изречението
като многоточие.*

ПОЕЗИЯ

СКРИШНАТА СТАЯ НА ДУМИТЕ

КНИГАТА МИ

При моята хайку река...
Нали я знаеш?
Където лани гонех водно конче.
Събирам камъчета и
върху тях рисувам, пиша,
продължението на моята
Тристишна книга...
И другото в нея още...
Какво, че есен е във мен сега..!
Сега си –
там до бързея в реката...
Дописвам лятото
в листата на върбата.

СНИМКАТА НА МАМА

На снимката си Ти.
Гледам те, но виждам
под стъклото, в рамката...
Подобие то ми зряло.
Как беше някак напластен
погледът ми върху твоя.
Просто е – настигнала
съм твоята остарялост.
Това съм вече аз и нищо,
че на снимката си Ти.

КАТО ПРАХ, КАТО ПЕПЕЛ

Не искам да ме сее вятърът..!
Във бръснещия полет птица
човешкото брашно да изкълве.

Не искам Опело във въздуха..!
При моето печално „бънджи скачане...“
От моста на Живота.

ИМПРЕСИЯ

Юрнало се е едно време!
Да се снижа ли?
Защо ли, защо все питам?
Срамотно е и срам!
Така и не научих себе да вървя,
да се блъскам със тълпата...
Стоя си настрана...
Стоя си... откакто се познавам.
И даже онзи вятър ме вижда,
как стърча без завет.
Изчезващ екземпляр...
Порода – Единаци.

МОРСКО

Денят е твой, море!
Крещи, разпенва се небето.
Вълните къграви –
рисунка детска,
гонят се една след друга.
До пясъка не им достига още...
Но водораслен вятър
полегнал на брега
ги чака, чака ги от снощи.
Белопенести все още... още.

ЕСЕННА ГОРА

Есенна съм.
Ще се слея с гората.
Маркирани гървета имам
и в тях са моите хралупи.
Листата жълти пагат, пагат...
Белязаните ми гървета олицяват.
Белязаните хора ме нарочват
да ме покрият с мъх и съчки...
Но аз се сливам със гората.
Есенна, невидима за всички.

ЗЛОВЕЩО ТЪЖНО

Мрак безокий!
О, ти скверни кучи сине..!
В парцалива тишина
се криеш до прозореца ми
и само прилепа от своята ложа
на корнизата те издава.
Прилепът и аз
душенприказваме си
през стъклото
без набожните превземки.
Той имал деца из пещерите...
И моите нанякъде се попиляха...
О мрак, о ти, кучи сине,
с антрацитно наметало!
Недей измъква ме след днес,
след скитането ми от вкъщи,
когато мъката ми за малко е
нозе подвила и тази нощ не ще
да обикаля из оброчищата потайни!
На портика им да потропва.
А прилепът виси като обесен
все тъй, надолу със главата.
На черчето на прозореца залепнал
в зловещо тъжно предсказание.